Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	5Co/18/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1519201892
Dátum vydania rozhodnutia:	23. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr Janka Richterová
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2025:1519201892.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Richterovej a sudcov JUDr. Juraja Považana Mgr. Jaroslava Šupu, v spore žalobkyne: E. R., F.. X.XX.XXXX, T. R. E., A. Č.. XX, zastúpenej inLegal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kamenárska č. 17/A, proti žalovanému: News and Media Holding a.s., so sídlom v Bratislave, Eisteinova č. 25, IČO: 47 256 281, zastúpenému Škubla & Partneri s.r.o, so sídlom v Bratislave, Eisteinova č. 25, o ochranu osobnosti, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 29. júna 2023 č. k. 12C/23/2019-200, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy m e n í tak, že žalovaný je povinný z a p l a t i ť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,- € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo zvyšnej časti a v časti ospravedlnenia rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e.

Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovaného (ako vydavateľa printového i online denníka Plus 1) deň zaviazal nahradiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 3000 € (výrok I.); v časti požadovaného ospravedlnenia a v časti náhrady nemajetkovej ujmy do sumy 22 000 € žalobu zamietol (výrok II.). Žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2.V odôvodnení uviedol že zverejnením podobizne žalobkyne k článku denníka zo dňa 24.10.2018 v printovej i v internetovej podobe, zachytávajúcej údajne obvinenú I. W.Ú., vystupujúcu vo videoklipe, došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalovanej, objektívne spôsobilému vyvolať nemajetkovú ujmu, čo napokon uznal aj samotný žalovaný, keď 27.10.2018 zverejnil ospravedlnenie a žalobkyni ponúkol finančnú kompenzáciu vo výške 2000 €. V časti ospravedlnenia žalobu zamietol nie z dôvodu, že by žalobkyni neprináležalo, ale preto, že v súčasnosti by ospravedlnenie už nesplnilo svoj základný účel, a to očistenie mena a dobrej povesti žalobkyne. Téma článku už nie je aktuálna, v spoločnosti nerezonuje a žalobkyňa nepreukázala, že naďalej čelí nepriaznivým reakciám verejnosti, čo by naopak publikovanie ospravedlnenia so zverejnením fotografie žalobkyne opätovne mohlo spôsobiť. Nestotožnil sa s obranou žalovaného, že ospravedlnenie žalobkyni už poskytol v článku „Foto kráska z videoklipu - ale I. W. to nie je“ zo dňa 27.10.2018, keď dospel k záveru, že išlo o ospravedlnenie nevhodné, zľahčujúce pochybenie žalovaného, so súčasným zverejnením ďalších intímnych detailov zo súkromia žalobkyne.

3. Uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25 000 € posúdil ako zjavne neopodstatnenú; v obdobných prípadoch neoprávneného použitia podobizne súdmi priznávanú v rozsahu cca 2000 - 5000 € (rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 26C 120/2007, Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15C 33/2013). S ohľadom na okolnosti prípadu a závažnosť následkov (zásah trval 3 dni, nepreukázaný ťažko

napraviteľný následok, na druhej strane veľký mediálny záujem v súvislosti s osobou I.Y. W., negatívne vnímanej verejnosťou), za primeranú považoval náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 3000 €.

4. Proti tomuto rozsudku, v jeho zamietajúcej časti, podala včas odvolanie žalobkyňa. Z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia žiadala v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe celkom vyhovieť. Vytkla súdu, že hoci v bode 18 odôvodnenia uvádza, že ak v prípade veľkého časového odstupu by požadované ospravedlnenie bolo kontraproduktívne, je opodstatnené, aby zásah bol vykompenzovaný finančným zadosťučinením, vo výške peňažnej satisfakcie súd túto skutočnosť nezohľadnil; žalobkyňa pritom prieťahy v súdnom spore nespôsobila. V časti primeranej náhrady nemajetkovej ujmy považovala rozsudok za nedostatočne odôvodnený, keď sú nešpecifikoval rozhodnutia, v zmysle ktorých v prípade neoprávneného použitia podobizne súdy priznávajú náhradu nemajetkovej ujmy v intervale 2000 až 5000 €. Priznanou výškou náhrady nemajetkovej ujmy súd podľa žalobkyne bagatelizoval zodpovednosť médií na úkor poškodených osôb (absencia verejného záujmu, hrubá nedbanlivosť, laxný prístup k overovaniu informácií porušujúci etický kódex novinára, odkladanie stiahnutia elektronického článku z dôvodu veľkej návštevnosti a čítanosti) a závažnosť neoprávneného zásahu žalovaného, ktoré v mediálnom prostredí Slovenska nemá obdobu. Bagatelizoval tiež následky v súkromnom, v rodinnom i v profesionálnom živote žalobkyne a na jej psychickom zdraví (obťažovanie médiami v i v obchodnej prevádzke, rozsiahla medializácia osoby žalobkyne, o ktorú nemala záujem). Poukázala na rozhodnutia súdov, v ktorých priznali náhradu nemajetkovej ujmy vyššiu, než v spore uplatnenú (Okresný súd Bratislava V sp. zn. 7C/108/13 - 60 000 € za zverejnenie nepravdivých informácií, Krajský súd v Košiciach sp. zn. 11 Co 363/18 - 75 000 € za poškodenie dobrého mena, Krajský súd Bratislava sp. zn. 2Co/320/16 - 30 000 € odvysielanie mena a priezviska a záber na dvere ambulancie v súvislosti s nepravdivými informáciami o braní úplatkov od pacientov). Napokon namietala rozhodnutie o trovách konania, keď podľa praxe súdov v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku (III ÚS 475/18).

5. Žalovaný odvolanie považoval za neopodstatnené, preto v napadnutej časti navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedol, že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy bola súdom vyčíslená správne a jej výšku súd riadne a logicky zdôvodnil. Prihliadol pritom na závažnosť zásahu i na jeho následky, ktoré mali pomerne nízku intenzitu. Súd tiež označil rozhodnutia súdov v obdobných sporoch. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že s ohľadom na konkrétnosti daného prípadu by bolo priznanie ďalšieho ospravedlnenia (po ospravedlnení článkom zo dňa 27.10.2018) v súčasnej dobe už neúčelné; s cieľom seba-prezentácie osoby žalobkyne a reklamy jej podnikania, čo nemožno označiť za legitímny cieľ v konaní o ochranu osobnosti.

6. Žalobkyňa v duplike uviedla, že sa ochrany svojich práv domáhala bezodkladne, nemožno pripisovať na jej ťarchu niekoľkoročné vedenie súdneho konania a s tým spojené nepriznanie ospravedlnenia. Žalobkyňa bola úspešná v tom, čo tvorilo meritum veci. V kontexte primeranosti a spravodlivosti výšky primeraného zadosťučinenia je potrebné zohľadňovať hodnotu peňazí. Označila rozhodnutia súdov, v ktorých bola náhrada nemajetkovej ujmy určená vo vyššom rozsahu, než požadovala.

7. V replike žalovaný uviedol, že žalobkyňa označila rozhodnutia súdov, ktoré na vec nedopadajú. Súd správne zohľadnil vlastnú rozhodovaciu činnosť v súlade s princípom rovnosti a právnej istoty, keď v judikatúre súdov by mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.

8. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne v rozsahu a z dôvodov v ňom vymedzených (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), na pojednávaní zopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu-oboznámením listinných dôkazov a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti, týkajúcej sa nemajetkovej ujmy, čiastočne zmeniť.

9. Na odvolacom pojednávaní žalobkyňa priznanú náhradu nemajetkovej ujmy považovala za neprimeranú okolnostiam prípadu, aktuálnej ekonomickej realite a dopadu na podnikateľské aktivity, keď podnikala rovnako ako obvinená I. W. v kozmetike a v móde. Zdôraznila vysokú sledovanosť internetového vydania denníka a oneskorenú reakciu žalovaného na zverejnenie podobizne žalobkyne, nie obvinenej, čo kritizovali iné médiá.

10. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že neznáme osoby nemohli vedieť, že na fotografiách je podobizeň žalobkyne, to mohli vedieť len jej blízke/známe osoby, ktoré vedeli, že sa nejedná o fotografie obvinenej. Omyl v podobizni bol preto indiferentný. Žalobkyňa na svojom profile sama o zámene informovala, žalovaný na túto zámenu poukázal v článku zo dňa 27.10.2018.
11. Podľa § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

12. Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

13. Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

14. Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

15. Prostriedky ochrany osobnosti sú príkladmo uvedené v ustanovení § 13 ods. 1 OZ (upustenie od zásahov, odstránenie následkov a morálna satisfakcia). Peňažnú náhradu za nemajetkovú ujmu možno podľa § 13 ods. 2 OZ priznať, pokiaľ morálne zadosťučinenie nie je postačujúce. Pre priznanie tejto relutárnej náhrady sa vyžaduje skutočné zníženie dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby. Dôkazné bremeno je na žalobcovi. Ďalším predpokladom jej priznania je zníženie dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v kvalifikovanej, t. j. v značnej miere. Pri posudzovaní tejto miery treba brať do úvahy povahu, intenzitu, opakovanie, trvanie neoprávneného zásahu apod., ako aj následnú reakciu v rodinnom, pracovnom a inom prostredí osoby, ktorú takýto zásah vyvolal.

16. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko ,teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba.

17. Samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na opravu ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení tejto výšky súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Tieto okolnosti môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila (porovnaj R 29/2001).

18. Žalobkyňa v spore uplatňovala ospravedlnenie žalovaného vydavateľa a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50 000 € v súvislosti so zverejnením jej podobizne/obrazovej snímky (z videoklipu na youtube) v printovom i v internetovom článku dňa 24.10.2018 v denníku Plus 1 deň, pri ktorom došlo k zámene jej osoby s osobou, obvinenou v kauze vraždy novinára P.. Zo žaloby a ani z ďalších tvrdení žalobkyne nevyplýva, že ochranu osobnostných práv uplatňuje i vo vzťahu k článku zo dňa 27.10.2018.

19. Súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel a žalovaného zaviazal na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3000 €. Keďže žalovaný odvolanie v tejto časti nepodal, je právoplatne vyriešený základ sporu, t. j. žalovaný zverejnením podobizne žalobkyne neoprávnene zasiahol do osobnostných práv žalobkyne, ako aj otázka, že zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ nie je postačujúce. Predmetom odvolacieho prieskumu potom zostala otázka efektívnosti požadovaného ospravedlnenia a otázka primeranosti súdom priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

20. Odvolací súd sa plne stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie o tom, že s ohľadom na plynutie času (žalobkyňou nezavinené) a s tým spojená neaktuálnosť témy a nepreukázané pretrvávanie zásahu, resp. následkov zásahu do života žalobkyne a napokon i na psychické ťažkosti žalobkyne po publikovaní jej podobizne, požadované ospravedlnenie by nesplnilo svoj účel. Okrem toho predpokladom reštitučnej žaloby je pretrvávanie následkov neoprávneného zásahu, ktoré nepochybne s ohľadom na plynutie

času žalobkyňa ani na odvolacom pojednávaní netvrdila a nenavrhla preukazovať. Súd prvej inštancie dospel k správnemu záveru o tom, že s ohľadom na formu a obsah článku zo dňa 27.10.2018 (charakter ďalšej senzácie, zverejnenie údajov o súkromí žalobkyne, poukazovanie na podobnosť s obvinenou, zľahčovanie pochybenia žalobcu) k riadnemu ospravedlneniu zo strany žalovaného nedošlo.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu pri ustálení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie v súlade s princípom právnej istoty správne zohľadňoval súdmi priznávanú náhradu v sporoch, v ktorých došlo k neoprávnenému použitiu podobizne. Treba povedať, že v reáliách slovenských súdov nejde o početné prípady. Žalobkyňa mylne tvrdí, že súd prvej inštancie neoznačil rozhodnutia, na ktoré prihliadol pri svojej úvahe o primeranej náhrade nemajetkovej ujmy. Uvedené rozhodnutia výslovne citoval v odseku 27 odôvodnenia a výška náhrady korešponduje s priznanou náhradou v označených sporoch. Žalobkyňou predkladané rozhodnutia súdu vychádzajú z rozdielneho skutkového stavu, predovšetkým sa netýkajú ochrany prejavov osobnej povahy, na ktoré preto nebolo možné prihliadať.

22. Odvolací súd sa však stotožnil s námietkou žalobkyne o tom, že súd dostatočne nezohľadnil okolností tohto prípadu a pokiaľ nevyhovel žalobe v časti ospravedlnenia predovšetkým z hľadiska plynutia času, mal na túto okolnosť prihliadnuť. Z rozhodnutí, na ktoré súd poukázal, nevyplýva, že rovnako išlo o prípady, keď sa ospravedlnenie neposkytlo len z hľadiska plynutia času.

23. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie v spore tak nepostupoval.

24. V predmetnej veci síce všetci, ktorí žalobkyňu (jej príbuzných) poznali, vedeli, že nešlo o podobizeň obvinenej W., na druhej strane článok sa dotýkal kauzy vraždy novinára, ktorej sa venovala mimoriadna mediálna pozornosť, s ktorou súviselo tiež následné obťažovanie žalobkyne novinármi v súkromí i pri podnikaní s dopadom na diskomfort jej zákazníkov. Ako je všeobecne známe, išlo o kauzu, v ktorej pre podozrenie z napojenia obvinených na politické špičky došlo k početným protestoch verejnosti i k zmenám na postoch vo vláde SR. V takejto kauze, ani len prostredníctvom mylného uverejnenia podobizne, by objektívne nemala záujem figurovať žiadna osoba.

25. Za uvedených okolností prípadu, s prihliadnutím na trvanie zásahu (stiahnutie článku z internetu po 3 dňoch), poukázanie na omyl v článku zo dňa 27.10.2018, závažnosť ujmy („dementi“ na súkromnom profile žalobkyne, netvrdené pretrvávanie psychických ťažkostí, zánik podnikania apod.) a pre nepriznanie ospravedlnenia, ktoré by inak podľa správnych záverov súdu žalobkyni patrilo, primeraná náhrada nemajetkovej ujmy predstavuje 5000 €. Podľa názoru odvolacieho súdu náhrada v určenom rozsahu zabezpečuje účinné primerané zadosťučinenie za vzniknutú nemajetkovú ujmu žalobkyne a súčasne napĺňa požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Súčasne zohľadňuje súdnu prax (bod 3, 4Cdo/212 /2019 pri čiastočne rozdielnom skutkovom stave, žalovaný nie vydavateľ, uvedené meno, priezvisko, telefónny kontakt na žalobkyňu údajne poskytujúcu sexuálne služby).

26. Odvolací súd preto v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy, zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a náhradu priznal ešte vo výške 2000 €, pri súčasnom potvrdení zamietnutia žaloby v časti požadovaného ospravedlnenia (§ 388, § 387 ods. 1 CSP).

27. Bolo potrebné prisvedčiť argumentácii žalobkyne o nesprávnom rozhodnutí súdu prvej inštancie o trovách konania.

28. Výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu. Žalobkyňu, ktorej náhrada nemajetkovej ujmy bola priznaná, i keď v nižšom rozsahu, nemožno preto považovať za neúspešnú stranu sporu. Obdobne žalobkyňa nebola neúspešná v časti ospravedlnenie, keďže v tejto časti bola správne vyhodnotená žaloba ako dôvodná, čo sa však neodzrkadlilo vo výroku rozsudku zo špecifického dôvodu, ktorým je plynutie času a s tým súvisiaca nemožnosť poskytnutia efektívnej satisfakcii žalobkyne podľa § 13 ods. 1 OZ.

29. Za tohto stavu odvolací súd výrok o trovách konania zmenil a žalobkyni priznal plnú náhradu prvoinštančného konania (§ 388, § 255 ods.1 CSP).

30. Z rovnakých dôvodov odvolací súd priznal žalobkyni plnú náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1, 2, § 255 ods. 1 CSP).

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasom 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§428 CSP).